

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

18e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1910

Negentiende Jaarvergadering,

gehouden te ALKMAAR, op het Gemeentehuis,

10 Juni 1910.

Tegenwoordig zijn: de heeren Dr. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, voorzitter; SAËSEN, CORBELIJN BATAERD, DU CROcq, Jhr. Mr. SNOECK, BRUINVIS, ZWIERZINA, VAN KERKWIJK, Mr. HIJMANS, Jhr. Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, CAREL BEGEER en SCHARP.

Afwezig met kennisgeving: Mej. DE MAN en de heeren Jhr. VAN DEN BRANDELER, Dr. BRAAKENBURG VAN BACKUM, Jhr. Mr. VAN MEEUWEN, WIGERSMA, BRUINSTEIJN, CORN. BEGEER, VAN BELLE, VAN LIS, Mr. SAAYMANS VADER, VOET, RODBARD, BOUCKAERT, VISART DE BOCARMÉ en DE BREIJNE.

Nadat de leden om 10.15 v. m. bijeengekomen waren in het Hôtel PROOT en daarop een bezoek was gebracht aan de Kaasmarkt, riep de Voorzitter ons, nadat hij de vergadering te elf uur op het stadhuis geopend had, een hartelijk welkom toe en herdacht de beide overleden leden, Mr. PIERSON en ANTH. BEGEER; in het bijzonder den laatsten, die op schier al onze vergaderingen tegenwoordig was, die ons allen sympathiek was, ons aller vriend; hij wenschte diens zoon, die hier tegenwoordig was, toe, dat hij in de voetstappen zijns vaders treden moge.

Nadat de notulen der jaarvergadering te Breda, de verslagen van secretaris en conservator, het verslag van de commissie tot het nazien der rekening, bestaande uit de heeren Jhr. BEELAERTS VAN BLOKLAND en VAN KERKWIJK, bij monde van eerstgenoemde en van de

commissie van redactie, bij monde van den heer ZWIERZINA waren goedgekeurd, werden, na gehouden stemming, Mr. HIJMANS benoemd tot gewoon lid, de heer BAARD, Mej. CANTER CREMERS, Dr. HAAK en Mej. KOLFF tot buitengewone leden, terwijl de heer SASSEN herkozen werd als bestuurslid en de heer ZWIERZINA als lid der commissie van redactie, welke beiden na hartelijken gelukwensch door den voorzitter, verklaarden de benoeming aan te nemen.

De begrooting Tijdschrift werd aangehouden tot de werkvergadering, met het oog op de aangevraagde subsidie aan de regeering, terwijl Rotterdam werd aangewezen als plaats van bijeenkomst in 1911 en in Amsterdam een werkvergadering zal worden gehouden.

De heer ZWIERZINA toonde ons een penning op het eerste bezoek van H. K. H. Prinses JULIANA aan Amstèrdam, de heer DU CROOCQ een penninkje op dezelfde gebeurtenis in zilver.

De heer SASSEN deed, naar aanleiding van een drietal te Arendsburg gevonden romeinsche munten, eenige interessante mededeelingen over de opgravingen aldaar.

De heer BRUINVIS bood den aanwezigen aan: 1°. een penning op 't bezoek WILLEM III aan Alkmaar in 1873, 2°. een looden noodmunt van 1573 en 3°. een schuttershoefslagpenning, beide van dezelfde stad, waarna hij bespreekt of het niet gewenscht zou zijn, het werk des heeren ZWIERZINA in 't Tijdschrift voort te zetten.

Besloten werd, dat het werk van den heer ZWIERZINA zal worden voortgezet. Deze bood aan een jaar te bewerken, waarbij de belangrijke stukken uitvoeriger beschreven en de minder belangrijke in korter trekken behandeld zullen worden. In gemeenschappelijk overleg tusschen het Bestuur en de Commissie van Redactie zal nader bepaald worden, op welke wijze dit werk zal worden voortgezet.

Nadat de praeses den heer BRUINVIS bedankt had voor de wijze, waarop hij den dag had voorbereid en hem verzocht had onzen dank aan B. en W. over te brengen, werd de vergadering gesloten, waarop een lunch in het Hôtel PROOT volgde.

Nadat 's middags onder de vriendelijke leiding des heeren BRUINVIS een bezoek was gebracht aan gemeentemuseum en kerk, waar de heer DU CROOQ ons verrastte door de aanbidding van een orgel-concert, had een rijtoer over Bergen en Schoorl plaats, waarna een maaltijd in meergenoemd Hôtel PROOT den dag besloot.

Conform het notulenboek,

SNOECK,

Secretaris.

Gemengde Berichten.

Ratingen als muntplaats.

Dr. H. ESCHBACH maakt in de *Beiträge zur Geschichte des Niederrheins*, XXII, 194, eene tot nu toe onbekende muntoorkonde openbaar. De akte is gedagteekend 21 Januari 1444 1). Hertog GERHARD van Gulik en Berg richt daarbij eene munt op in de Bergsche stad Ratingen, verbindt er GOBEL GRYSS en BRUYN BOLTE als zijne muntmeesters aan en beveelt dezen te slaan *a* een gulden ter waarde van 20 witpenningen Keulsch paiement, van welke penningen er 24 in waarde gelijk zijn aan den overlandschen rijngulden, die op dezen tijd geslagen wordt door de keurvorsten, zoodat 6 der aan te munten guldens aan goud, waarde en gewicht geheel gelijk zullen zijn aan 5 rijngulden; *b* een witpenning van 12 moortjens, waarvan er 24 in waarde gelijk zullen zijn aan een rijngulden; *c* een halven witpenning als schelling van 6 moortjens en *d* moortjens ter waarde van 1/12 witpenning, alles geheel overeenkomstig het geld der keurvorsten.

Medegedeeld door AUG. S.

1) Aldus overeenkomstig den tekst. Ik weet niet welke jaarsijl door den hertog van Berg destijds gebruikt werd.

Slecht geld.

De rentmeester des heeren JAN VAN BLOYS, heer van Schoonhoven, Gouda enz. ontving in Juli 1367 van den rentmeester van Texel „an alrehande quaden vreemden groten, Brabantsche ende anderen, 6 Ⓔ 4 β 6 d dier groten, vierwarf tsestich dier groten voir een pont gr. gherekent, die JANNES (de rentmeester) hier niet en waerdeert want hy niet en wist wes daerof comen soude. Ende so wes daerof coemt, dat sel hi minen heren anderswaer rekenen.”

Uit de rekening (Rijksarchief 's-Gravenhage, afd. Div. Rek., n°. 8, f°. 2.)

Medegedeeld door AUG. S.

Dagvaard der raden van Holland, van Brabant en van Vlaanderen tegen 1 Januari 1390 ten einde alsdan te beraadslagen over het slaan eener gemeenschappelijke munt.

Des dynxdaghes na Willibrordi anno (13)89 quam mijn heer wt Henegouwen in der Haghe.

Item so sal men een dachvaert houden achte daghe na kersdach a^o. 89 tot Andwerpen van mijns heren rade van Hollant, van die raet van Brabant ende van den rade van Vlaenderen om enen ghemenen pennic te slaen, daer sal men senden van den rade ende daertoe die hem van den munten verstaen.

Rijksarch. 's-Gravenhage, afd. Leenkamer, Mem. B. G., f°. 110.

Medegedeeld door AUG. S.

Oranjepeningen.

In de n°s 3—5 van het geïllustreerd maandblad „De Oranjevaan” komen korte artikelen voor over Oranjepeningen, geschreven door onzen hoofdredakteur den Heer W. K. F. ZWIERZINA. „Prins HENDRIK-peningen”, „JULIANA-peningen” en „Penningkundige Causerie” zijn de titels van deze op populaireren toon gehouden opstellen. Het eerste behandelt de medailles met het portret van Prins HENDRIK, het tweede die geslagen bij de geboorte van Prinses JULIANA, het derde de penningen naar aanleiding van koninklijke bezoeken aan de hoofdstad.

Deze opstellen, met vele penningafbeeldingen verlicht, zijn zeer geschikt om de belangstelling en de kennis van onze nationale gedenkpenningen in breederen kring op te wekken en te versterken, en als zoodanig passen zij uitnemend in het kader van „*De Oranjevaan*”.

Dit met veel smaak geredigeerd blad, dat op kunst-drukpapier wordt uitgegeven en met vele afbeeldingen is versierd, beoogt de liefde tot ons Vorstenhuis op te bouwen en zoo mogelijk te bevestigen, een streven dat waardeering verdient.

De redakteur, G. VAN VELZEN, was zoo welwillend ons ter afbeelding af te staan de clichés van de rood-koperen met zilver ingelegde plakket naar teekeningen van C. A. LION CACHET, vervaardigd door de firma J. A. A. GERRITSEN en aan H. M. de Koningin aangeboden bij gelegenheid van het te water laten van het stoomschip JULIANA.

WIGERSMA.